

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

20 юни 1985 година^{*}

Преюдициално запитване от Cour du travail, (Франция), отправено на основание член 177 от Договора за ЕИО, постъпило в Съда, по висящото дело пред упоменатия съд между,

Office national de l'emploi

и

Joszeſ Deak

за тълкуването на определени разпоредби от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2),

СЪДЪТ, (първи състав)

в състав: г-н G. Bosco, председател, г-н T. Koopmans и г-н R. Joliet, съдии,

генерален адвокат: г-н P. VerLoren van Themaat,

секретар: г-н P. Heim

като има предвид становищата, представени:

- за Office national de l'emploi, ищец по главното дело, от адв. G. Lewalle, от адвокатската колегия в Liège

- за г-н Joszeſ Deak, ищец по главното дело, от адв. André от адвокатската колегия в Liège

- за Комисията на Европейските общности, от нейния юридически съветник, г-н Joseph Griesmar,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 март 1985 г.,

постанови настоящото

Решение

^{*} Език на производството: френски

1. С решение от 27 март 1984 г., постъпило в Съда на 15 април 1984 г., Cour du travail (Трудов съд,) в Liège, е отнесъл до Съда с оглед постановяване на тълкувателно решение по реда на член 177 от Договора за ЕИО два преюдициални въпроса относно тълкуването на няколко разпоредби на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2).

2. Тези въпроси са повдигнати в рамките на съдебен спор, който има за предмет отказа на Office national de l'emploi (Националното бюро по труда) да отпусне на г-н Deak специалната помощ за безработица, предвидена в белгийското законодателство за младите работници, които остават без работа след като завършат своето образование или професионално обучение.

3. Г-н Deak е унгарски гражданин, който живее в Белгия при майка си, която е италианска гражданка и работи в Белгия като заето лице.

4. Отказът да се отпусне на г-н Deak специалната помощ за безработица е бил мотивиран с неговото унгарско гражданство, тъй като приложимото белгийско законодателство предвижда такава помощ да се отпуска на чуждестранни работници и лица без гражданство само „доколкото това е предвидено в международен договор“. На практика обаче не съществува договор между Унгария и Белгия по тези въпроси.

5. Г-н Deak е завел дела пред белгийските трудови съдилища срещу решението, с което му се отказва предоставянето на тази помощ. Той спечелва делото на първа инстанция пред Tribunal du travail (Трудовия трибунал) в Liège, който постановява, че член 3, параграф 1, във връзка с член 2, параграф 1 от Регламент № 1408/71, дава на г-н Deak правото да се ползва с предимствата, предвидени в законодателството на държавата, където той пребивава, на същото основание, както и гражданите на тази държава, предвид обстоятелството, че той е бил член на семейството на работник, който е бил гражданин на друга държава-членка.

6. Office national de l'emploi е обжалвал решението пред Cour du travail, Liège. Cour du travail е решил да спре производството и да отнесе до Съда, с оглед постановяване на преюдициални решения по реда на член 177 от Договора за ЕИО, следните въпроси:

„I. Член 2, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 означава ли, че белгийското законодателство, отнасящо се до безработицата, е приложимо за лице, което не е гражданин на държава-членка, на единственото основание, че неговата майка е гражданин на държава-членка, по силата на текста „както и за членовете на техните семейства“, съдържащ се в член 2, параграф 1 на цитирания по-горе регламент?

II. В случай че белгийското законодателство, отнасящо се до безработицата, по силата на член 2, параграф 1 от упоменатия по-горе регламент е приложимо спрямо лице, което не е гражданин на държава-членка, член 124 от белгийския кралски указ от 20 декември 1963 г. относно безработицата, който предвижда обезщетение за безработица за бивши студенти, които все още не са си намерили работа, прилага ли се спрямо това лице, по силата на изискването за еднакво третиране, предвидено в член 3, параграф 1 на упоменатия по-горе Регламент № 1408/71, макар и член 67 от същия регламент явно да не предвижда такова обезщетение за безработица при отсъствие на осигурителен период или период на заетост?“

7. Член 2, параграф 1 от Регламент № 1408/71, на който се позовава Cour du travail, гласи следното:

„Настоящият регламент се прилага за работници, които са, или са били субекти на законодателството на една или повече държави-членки, и които са граждани на една от държавите-членки, или които са лица без гражданство или бежанци, които пребивават на територията на една от държавите-членки, както и за членовете на техните семейства и преживелите ги лица.“

8. Доколкото те принадлежат към категорията лица, спрямо които се прилага Регламент № 1408/71, членовете на семейството на работник, който е гражданин на държава-членка, по силата на член 3, параграф 1 от регламента трябва да се ползват с правата, предвидени в законодателството на която и да е държава-членка, „при същите условия, както гражданите на съответната държава, при условие че са спазени особените разпоредби на този регламент.“

9. За да се отговори на първия въпрос на националния съд, на първо място е необходимо да се уточни на какви обезщетения имат право, по силата на Регламент № 1408/71, членовете на семейството на работник, който е гражданин на държава-членка.

10. В тази връзка Office national de l'emploi и Комисията, които представиха писмени съображения в съответствие с член 20 от Протокола за статута на Съда на Европейската икономическа общност, се позовават на решението на Съда от 23 ноември 1976 г. по дело 40/76 Kermaschek/Bundesanstalt für Arbeit (1976) Recueil стр. 1669.

11. Според Комисията това решение на Съда прави ясно разграничение между наемните работници, от една страна, и членовете на техните семейства и преживелите ги лица, от друга. Докато лицата, спадащи към първата категория, могат да претендират като свои собствени предвидените в Регламент № 1408/71 права, свързани с обезщетения, лицата, спадащи към втората категория, могат да претендират само производни права, придобити благодарение на техния статут на членове на семейството или на преживелите работника лица, т.е. на лице, спадащо към първата категория.

12. В конкретния случай, според Комисията, обезщетението, на което г-н Deak претендира, че има право, не е обезщетение, на което той има право в качеството си на член на семейството на безработен мигриращ работник, доколкото това обезщетение не е право, произтичащо от статута на мигриращ работник, който има майка му. Комисията отбелязва, че специалните обезщетения за безработица, предвидени в белгийското законодателство, се предоставят на младежи, търсещи работа, в това им качество, а не в качеството им на членове на семейството на работник. На това основание, Комисията предлага да се отговори отрицателно на първия въпрос, поставен от националния съд.

13. По същество, Office national de l'emploi споделя изразената от Комисията гледна точка във връзка с тълкуването на Регламент № 1408/71.

14. Следва да се отбележи, че, както става ясно от упоменатото по-горе решение на Съда от 23 ноември 1976 г., в частта му, касаеща именно обезщетенията за безработица, независимо от тяхната националност, членовете на семейството на мигриращ работник,

който е гражданин на държава-членка, имат право само на обезщетенията, предвидени в законодателството на държавите-членки за членовете на семействата на безработни работници.

15. Що се отнася до обезщетенията за безработица, на които се позовава националният съд, става дума за обезщетения, които се предоставят на младежи, търсещи работа, заради собственото им положение, а не поради обстоятелството, че са членове на семейството на работник.

16. Оттук следва, че гражданин на страна, която не е членка, който е от семейството на работник, който е гражданин на държава-членка, не може да се позовава на Регламент № 1408/71, и по-специално на член 2, параграф 1 и член 3, параграф 1 от него, за да претендира, че има право да получи обезщетенията за безработица, предоставяни по силата на законодателството на държавата-членка, на чиято територия този работник е зает, на младежи, търсещи работа.

17. При тези обстоятелства, не е необходимо да се отговаря на втория въпрос на националния съд, тъй като той е зададен само в случай че Съдът отговори утвърдително на първия въпрос.

18. Независимо от това, с цел на националния съд да се предоставят всички аргументи, свързани с тълкуването на правото на Общността, които биха били от полза при решаването на спора, по който тя е сезирана, необходимо е да се разгледа един друг въпрос, който бе повдигнат по време на процедурата и който се отнася до тълкуването на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. (ОВ L 257, стр. 2).

19. В тази връзка, Комисията твърди, че обезщетенията за безработица, на които се позовава националната юрисдикция, представляват социална привилегия по смисъла на упоменатия по-горе член 7, параграф 2 и че поради тази причина те трябва да бъдат отпускани на децата на работник, който е гражданин на държава-членка, независимо от националността на тези деца. Г-н Deak, който е представил само устно своите съображения в рамките на настоящото производство, също е направил изявление в този дух. От своя страна, Office national de l'emploi е заявил, че не смята да прави изявления по този въпрос.

20. Следва да се отбележи, че съгласно член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, работник, който е гражданин на държава-членка, има право, на територията на друга държава-членка, на „същите социални и данъчни предимства, както местните работници“.

21. Както Съдът е констатирал по редица поводи (за последен път, в решението си от 27 март 1985 г., Hoesckx, 249/83, Recueil стр. 973), терминът „социално предимство“, употребен в член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, се отнася до всички предимства, „които, независимо дали са свързани или не с наличието на трудов договор, като правило се предоставят на местните работници, главно заради обективния им статут на работници или само поради обстоятелството, че пребивават на националната територия, и разширяването на приложното поле на които и спрямо работници, които са граждани на други държави-членки поради тази причина изглежда, че може да улесни тяхната мобилност в пределите на Общността“.

22. Както става ясно от решенията на Съда от 30 септември 1975 г. (Cristini, 32/75, Recueil стр. 1085) и от 16 декември 1976 г. (Inzirillo, 63/76, Recueil стр. 2057), принципът на равно третиране, прогласен в член 7 от Регламент № 1612/68, има също за цел да предотврати евентуален дискриминационен подход спрямо низходящите на работник, които са на негова издръжка.

23. Работник, който е загрижен да осигури на децата си възможността да се ползват от социалните предимства, предвидени в законодателството на държавите-членки в подкрепа на младежите, търсещи работа, би бил подтикнат да не остане в държавата-членка, където се е установил и е намерил работа, ако съществува възможност тази държава да откаже да изплати въпросните обезщетения на неговите деца поради чуждото им гражданство. Както бе изтъкнато в упоменатото по-горе решение от 16 декември 1976 г., този резултат би противоречал на целта на принципа на свобода на движение на работниците в пределите на Общността, ако се държи сметка, *inter alia*, за правото, признато по силата на този принцип, на работниците и членовете на техните семейства да останат на територията на държава-членка, където работникът е бил зает на работа, при условията, определени с Регламент № 1251/70 на Комисията от 29 юни 1970 г. (ОВ L 142, стр. 24).

24. Следователно, има основание да се счита, че по смисъла на член 7 от Регламент № 1612/68, държава-членка няма право да откаже на децата, които са издържани от работник, който е гражданин на друга държава-членка, предимствата, предвидени по смисъла на нейното законодателство за младежи, търсещи работа, като се мотивира с чуждестранния произход на тези деца.

25. Този извод не се променя от обстоятелството, че въпросното дете е гражданин не на държава-членка, а на страна, която не е членка, какъвто е случаят, по който е сезиран националният съд.

26. Както правилно изтъква Комисията, принципът на равно третиране, прогласен в член 7 от Регламент № 1612/68 по отношение на работниците, които са граждани на държава-членка, и, непряко, по отношение на членовете на техните семейства, се прилага без оглед на гражданството на тези членове на семейството. Това изрично се потвърждава от текста на член 11 от упоменатия регламент, който предвижда, че съпругът и децата на възраст под 21 години или издържани от гражданин на държава-членка, извършващ дейност като заето или самостоятелно наето лице на територията на друга държава-членка, имат право да започнат дейност като заети лица на цялата територия на същата държава, дори ако не са граждани на никоя държава-членка.

27. Ето защо отговорът на въпросите на националният съд трябва да бъде, че гражданин на страна, която не е членка, който е от семейството на работник, гражданин на държава-членка, не може да се позове на Регламент № 1408/71, и по-специално на член 2, параграф 1 и член 3, параграф 1 от него, за да претендира да му бъдат отпуснати обезщетенията, предвидени, по смисъла на законодателството на държавата-членка, на чиято територия работникът е зает, за младежи, търсещи работа, и че подобни обезщетения представляват социално предимство по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68.

По съдебните разноски

28. Съдебните разноси, направени от Комисията, която е представила възраженията си пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в процеса, висящ пред националния съд, решението относно съдебните разноси е въпрос, който следва да бъде решен от този съд.

По изложените съображения,

Съдът (първи състав),

като се произнася по въпросите, които са поставени пред него от Cour du travail, Liège, с решение от 27 март 1984 г., реши:

Гражданин на страна, която не е членка, който е от семейството на работник, гражданин на държава-членка, не може да се позовава на Регламент № 1408/71, и по-специално на член 2, параграф 1 и член 3, параграф 1 от него, за да претендира, че има право да получи обезщетенията за безработица, предоставяни по силата на законодателството на държавата-членка, на чиято територия този работник е зает, на младежи, търсещи работа. Независимо от това, подобни обезщетения съставляват социално предимство по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 20 юни 1985 година.

Подписи